

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 18.11.2003
KOM(2003) 703 slutlig

2003/0277 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om gränsöverskridande fusioner av aktiebolag och
andra bolag med begränsat ansvar**

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. FÖRSLAGETS SYFTE OCH GRUND

Syftet med direktivet, som är en konsekvens av handlingsplanen för finansiella tjänster och kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet *om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning* av den 21 maj 2003, är att fylla en lucka i bolagsrätten, nämligen att underlätta gränsöverskridande sammanslagningar mellan aktiebolag och se till att den nationella lagstiftning som bolagen omfattas av, i allmänhet den lagstiftning som gäller i det land där bolaget har sitt säte, inte utgör ett hinder.

Enligt den nu gällande gemenskapsrätten är sådana fusioner enbart möjliga då de företag som vill gå samman har sitt säte i vissa medlemsstater. I andra länder är skillnaderna mellan de nationella lagar som gäller för de företag som vill gå samman sådana att företagen måste ta till komplicerade och dyra juridiska lösningar. Genom dessa lösningar blir affärerna ofta vanskliga och den öppenhet och rättssäkerhet som eftersträvas blir lidande. Dessutom leder lösningarna ofta till en likvidation av de uppköpta företagen, vilket är mycket dyrt.

Behovet av samarbete mellan företagen i olika medlemsstater har växt sig allt större i ett EU med femton medlemmar och kommer att bli än större i det kommande utvidgade EU, Eftaländerna inte att förglömma.

Sedan många år framför företagen i gemenskapen, och i synnerhet Unice, Europeiska samarbetsorganisationen för nationella arbetsgivarföreningar och industriförbund, samma önskemål, nämligen att de önskar se ett EG-rättsligt instrument som kan tillgodose deras behov av samarbete och samgående mellan företag i olika medlemsstater och som gör att de kan genomföra gränsöverskridande fusioner.

Det är nu mer angeläget än någonsin att ge alla företag, oberoende av om de organiserade som aktiebolag eller i någon annan bolagsform, ett lämpligt rättsligt instrument, så att de kan genomföra gränsöverskridande fusioner på bästa villkor. Det handlar alltså om att minska kostnaderna för ett sådant förfarande och samtidigt garantera den absolut nödvändiga rättssäkerheten och se till att största möjliga antal företag kan omfattas. Därför kommer direktivets tillämpningsområde att framför allt gälla de små och medelstora företag som är intresserade av detta på grund av sin storlek och sitt lägre aktiekapital jämfört med storföretagen och där stadgan för europabolag av samma skäl inte verkar utgöra en tillfredsställande lösning.

2. HISTORISK BAKGRUND

Redan den 14 december 1984 antog kommissionen ett förslag till rådets tionde direktiv om gränsöverskridande fusioner av aktiebolag och andra bolag med begränsat ansvar¹. I Europaparlamentet behandlades förslaget i flera utskott, däribland utskottet för rättsliga frågor, som antog ett betänkande den 21 oktober 1987². Europaparlamentet avgav dock inget yttrande till följd av problemen kring arbetstagarnas inflytande i bolagens beslutsfattande organ. Detta låsta läge, som var kopplat till utgången för förslaget om en stadga för europabolag, varade i över 15 år. I samband med att kommissionen 2001 generellt drog

---

¹ EGT C 23, 25.1.1985, s. 11.

² PE/113303/JUR/FIN, A2/1987/186.

tillbaka förslag som var fast i beslutsprocessen sedan flera år tillbaka eller som inte längre hade något syfte, drog man även tillbaka det första förslaget till ett tionde direktiv i avsikt att lägga fram ett nytt förslag som bygger på den senaste utvecklingen inom gemenskapsrätten. Den 8 oktober 2001 enades man om en stadga för europabolag och därmed kunde arbetet med att förbereda ett nytt förslag till direktiv om gränsöverskridande fusioner mellan bolag tas upp igen. Med tanke på denna speciella situation och det faktum att parterna har haft möjlighet att framföra sina åsikter om principerna i detta förslag i samband med såväl den konsultation som expertgruppen på hög nivå för bolagsrätt gjorde som samrådet om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 21 maj 2003 om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen, är det inte nödvändigt med ytterligare ett samråd om eller en konsekvensanalys av förslaget, som berörda grupper dessutom vill skall antas snarast.

3. BESKRIVNING AV FÖRSLAGET

Det aktuella förslaget skiljer sig från ursprungsförslaget från 1984 i huvudsak när det gäller dels tillämpningsområdet, dels beaktandet av principerna och lösningarna i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag³ och rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande⁴, när det gäller arbetstagarernas medverkan i de beslutsfattande organen i det övertagande bolaget eller i det nya bolaget som uppstår till följd av den gränsöverskridande fusionen.

3.1. Tillämpningsområde

Ursprungsförslaget omfattade enbart aktiebolag. I detta förslag utökas tillämpningsområdet till att omfatta alla bolag med begränsat ansvar, som enligt en samstämmig definition i medlemsstaterna kännetecknas av att de är juridiska personer och har tillgångar som uteslutande svarar för bolagets skulder. Förslaget är i huvudsak riktat till de företag som inte är intresserade av att bilda ett europabolag och i synnerhet till små och medelstora företag.

3.2. Principer som styr förfarandet vid gränsöverskridande fusioner

Den grundprincip som styr förfarandet vid gränsöverskridande fusioner är att ett sådant förfarande i varje medlemsstat skall regleras av samma principer och villkor som reglerar fusioner mellan bolag som uteslutande omfattas av lagstiftningen i den medlemsstaten (inhemska fusioner) – utom då något annat fastställs i direktivet som är motiverat av transaktionens gränsöverskridande natur.

Skälet till detta är att man vill föra förfarandet vid gränsöverskridande fusioner närmare förfarandet vid inhemska fusioner, som aktörerna redan är bekanta med och har använt sig av.

För att beakta det gränsöverskridande perspektivet är principen om tillämpning av den nationella lagstiftningen så långt det går integrerad i bestämmelser som är influerade av de principer och förfaranden som redan fastslagits för grundandet av europabolag.

Dessutom skyddas i enlighet med den nationella lagstiftningen intressena hos borgenärer, innehavare av obligationer, innehavare av andra värdepapper än aktier, minoritetsägare och

---

³ EGT L 294, 10.11.2001, s. 1.

⁴ EGT L 294, 10.11.2001, s. 22.

arbetstagare i fråga om andra rättigheter än medverkan i bolaget, i förhållande till vart och ett av de fusionerande bolagen. I detta sammanhang är det på sin plats att nämna rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 rörande skydd av arbetstagarna vid överlåtelser av företag⁵, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 i fråga om en allmän ram för information till och samråd med arbetstagarna i Europeiska gemenskapen⁶, samt rådets direktiv 94/45/EG av den 22 september 1994⁷ och rådets direktiv 97/74/EG⁸ av den 15 december 1997 som båda gäller ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare. Dessa direktiv gäller även för de bolag som uppstår efter en gränsöverskridande fusion.

Precis som med andra jämförbara rättsliga instrument⁹ påverkar detta direktiv inte tillämpningen av lagstiftningen om kontroll av företagskoncentrationer, varken på gemenskapsnivå¹⁰ eller på medlemsstatsnivå.

3.3. Arbetstagarnas medverkan med avseende på en samordning av bolagsrätten

Arbetstagarnas medverkan i de bolag som uppstår genom gränsöverskridande fusioner, som var källan till lösningen om ursprungsförslaget från 1984, samordnas i detta direktivförslag i syfte att förverkliga etableringsfriheten.

Den största farhågan i fråga om gränsöverskridande fusioner var att bolag från medlemsstater där regler för arbetstagarinflytande fanns skulle missbruka processens syfte och försöka kringgå reglerna genom gränsöverskridande fusioner.

Förordning (EG) nr 2157/2001 och direktiv 2001/86/EG har bidragit med en lösning som med nödvändiga ändringar kan vara användbar här, till och med avseende på en samordning av bolagsrätten på grundval av artikel 44.2 g i EG-fördraget, vilket är kärnan i detta direktiv.

Det sammanhang där förordningen och direktivet om europabolag skall tillämpas är emellertid annorlunda än det sammanhang som gäller för tillämpningen av detta direktiv. På grund av sin gemenskapsdimension omfattas europabolaget inte av de nationella regler som föreskriver obligatoriskt arbetstagarinflytande som i förekommande fall är i kraft i den medlemsstat där bolaget har sitt säte. Däremot kommer de bolag som uppstår efter gränsöverskridande fusioner och som omfattas av detta direktiv att vara bolag som omfattas av lagen i en medlemsstat. Dessa bolag kommer följaktligen att fortsätta att omfattas av de regler som föreskriver obligatoriskt arbetstagarinflytande vilka tillämpas i den berörda medlemsstaten. Det kan dock hända att det bolag som uppstår efter den gränsöverskridande fusionen får sitt säte i en medlemsstat som inte har detta slags regler, fastän ett eller flera av de bolag som deltog i fusionen omfattades av sådana obligatoriska medbestämmanderegler före fusionen. I sådana fall är avsikten att för de bolag som omfattas av detta direktiv utöka skyddet av redan befintliga rättigheter för arbetstagarinflytande i enlighet med den ordning som skapats genom förordningen och direktivet om europabolaget. Skyddet av uppnådda

---

⁵ EGT L 82, 22.3.2001, s. 16.

⁶ EGT L 80, 23.3.2002, s. 29.

⁷ EGT L 254, 30.9.1994, s. 1.

⁸ EGT L 10, 16.1.1998, s. 22

⁹ Rådets tredje direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om fusioner av aktiebolag (EGT L 295, 20.10.1978, s. 36).

¹⁰ Rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer (EGT L 395, 30.12.1989, s. 1), rättelse i EGT L 257, 21.9.1990, s. 13, förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1310/97 (EGT L 180, 9.7.1997, s. 1), rättelse i EGT L 40, 13.2.1998, s. 17.

rättigheter till arbetstagarinflytande är i detta fall helt motiverat. I andra fall, dvs. i de fall då den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där det nybildade bolaget har sitt säte innehåller regler som föreskriver obligatoriskt arbetstagarinflytande, är ett sådant specifikt skydd inte nödvändigt eftersom bolaget ändå kommer att omfattas av dessa regler.

4. KOMMENTARER TILL ARTIKLARNA

Artikel 1 innehåller definitioner som är användbara för direktivets tillämpningsområde. Definitionen på fusion genom förvärv (absorption) och fusion genom bildandet av ett nytt bolag (kombination) har tagits från direktiv 90/434/EEG som gäller fusioner mellan bolag från olika medlemsstater och andra bolagsformer än aktiebolag. Denna definition stämmer överens med definitionen i direktiv 78/855/EEG avseende inhemska fusioner mellan aktiebolag¹¹. I tillämpningsområdet ingår alla bolag med begränsat ansvar i gemenskapen som enligt en samstämmig definition i medlemsstaterna kännetecknas av att de är juridiska personer och har tillgångar som uteslutande svarar för bolagets skulder. Detta tillämpningsområde är bredare än direktiv 78/855/EEG, eftersom det inte är begränsat till aktiebolag utan innefattar alla bolag med begränsat ansvar.

Syftet med **artikel 2** är att fastställa vilken lag som är tillämplig vid en gränsöverskridande fusion för vart och ett av de fusionerande bolagen. Om inget annat fastställs i direktivet som motiveras av transaktionens gränsöverskridande karaktär, så fortsätter bolagen att lyda under nationella lagar för inhemska fusioner.

När det gäller skyddet av arbetstagarna fortsätter den gränsöverskridande fusionen att när det gäller andra rättigheter än arbetstagarinflytande i det övertagande bolaget eller i det bolag som uppstår efter den gränsöverskridande fusionen omfatta de aktuella bestämmelser som är tillämpliga i medlemsstaterna, såsom de harmoniseras bland annat i rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 avseende skydd av arbetstagare vid överlåtelse av företag, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 avseende en allmän ram för information till och samråd med arbetstagarna i Europeiska gemenskapen samt direktiven 94/45/EG och 97/74/EG avseende ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande för information till och samråd med arbetstagare. Med stöd i dessa bestämmelser får det byte av arbetsgivare som fusionen leder till inte påverka anställningsavtalet eller det anställningsförhållande som gäller vid tidpunkten för fusionen och som automatiskt överförs till den nya arbetsgivaren. Efter en fusion är även arbetstagarnas samtliga förvärvade rättigheter som ingår i ett kollektivavtal skyddade, samt deras rättigheter till ålders-, invaliditets- och efterlevandepension enligt lagstadgade system för social trygghet.

I artikel 3 räknas de uppgifter upp som planen för en gränsöverskridande fusion måste innehålla. Där ingår de uppgifter som redan harmoniserats genom direktiv 78/855/EEG för inhemska fusioner mellan aktiebolag, som kompletteras, precis som i fallet med europabolag, med ytterligare uppgifter som krävs till följd av transaktionens gränsöverskridande karaktär, däribland det nya bolagets planerade namn och säte. Var sätet skall ligga avgör vilken lag som tillämpas på det nya bolaget, vilket gör att denna så viktiga uppgift för alla berörda, även borgenärerna, måste ingå. Planen bör även innehålla uppgifter om förfarandena för arbetstagarnas medverkan i de beslut som det nybildade bolaget kommer att fatta.

---

¹¹ EGT L 295, 20.10.1978, s. 36.

Artikel 4 handlar om offentliggörandet av planen för den gränsöverskridande fusionen och vilka uppgifter som det är obligatoriskt att offentliggöra.

I **artikel 5** återges den möjlighet som redan finns i direktiv 78/855/EEG för inhemska fusioner mellan aktiebolag och i förordning (EG) nr 2157/2001 om europabolaget, dvs. att de sakkunniga enbart behöver utarbeta ett gemensamt yttrande riktat till alla delägare.

I **artikel 6** fastställs kravet att bolagsstämman skall godkänna fusionsplanen. Ett sådant krav finns även för inhemska fusioner mellan aktiebolag och vid bildandet av ett europabolag genom fusion.

I **artiklarna 7 och 8** regleras kontrollen av den gränsöverskridande fusionens lagenlighet. Artiklarna bygger på motsvarande principer och metoder i förordning (EG) nr 2157/2001 för europabolag.

I **artikel 9** fastställs medlemsstaternas skyldighet att fastställa den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen börjar gälla. Det föreskrivs att man skall tillämpa den tidpunkt som fastställs i lagen i den medlemsstat som det övertagande bolaget omfattas av vid en gränsöverskridande fusion genom förvärv eller det nya bolaget vid en gränsöverskridande fusion genom bildande av ett nytt bolag. Den tidpunkt då fusionen börjar gälla måste infalla efter det att alla kontroller av de fusionerande bolagen genomförts.

Artikel 10 tar upp det offentliggörande som måste göras då en gränsöverskridande fusion genomförts. Bestämmelserna bygger på motsvarande bestämmelser i artikel 3 i direktiv 68/151/EEG i fråga om åtgärder som krävs för att skydda bolagsmännens och tredje mans intressen¹², och där offentliggörandet av alla viktiga handlingar i fråga om aktiebolag fastställs.

Artikel 11 är influerad av artiklarna 19 och 23 i direktiv 78/855/EEG, där rättsverkan av en inhemsk fusion mellan aktiebolag samordnas.

Artikel 12 är influerad av artikel 29 i förordning (EG) nr 2157/2001 som säger att det inte längre är möjligt att ogiltigförklara en fusion efter det att den fått rättsverkan. Skälet är att man vill garantera en total säkerhet för den tredje man som berörs av den gränsöverskridande fusionen i de olika medlemsstater som är involverade. Det skulle vara mycket farligt för tredje man, som lyder under lagstiftningen i olika medlemsstater, att behöva konfronteras med en ogiltigförklarad affär efter det att de kontroller som gjorts i de olika berörda medlemsstaterna avslutats.

Artikel 13 syftar till att förenkla förfarandet vid en gränsöverskridande fusion då det rör sig om en fusion mellan två bolag där det övertagande bolaget redan innehar alla eller merparten av de aktier i det överlåtande bolaget som ger rätt att rösta på det överlåtande bolagets bolagsstämma. I sådana fall kan man hoppa över ett antal steg i förfarandet.

Artikel 14 tar upp arbetstagarnas medverkan i det nya bolag som uppstår genom en gränsöverskridande fusion, där en sådan innebär en risk för skyddet av rättigheter till medverkan. Artikel 14 är bara relevant i en sådan situation där ett av de fusionerande bolagen har ett medbestämmandesystem, tvingande eller frivilligt, och rättsordningen i den medlemsstat där det fusionerade bolaget skall bildas inte föreskriver tvingande medbestämmanderegler. I alla andra fall skall den nationella rätt som gäller det bolag som

---

¹² EGT L 65, 14.3.1968, s. 8.

bildats genom fusionen bestämma arbetstagarnas medverkan. Artikel 14 speglar den jämvikt som återfinns i Europabolagets Statut, särskilt förhandlingsproceduren vilken skall möjliggöra för intresserade parter att förhandla fram ett lämpligt system för arbetstagarnas medbestämmande. För detta syfte hänvisar artikel 14 till reglerna i direktivet 2001/86/EG och del 3 i bilagan vilka är specifikt relevanta avseende fusioner. Följaktligen, det är bara om de fusionerande bolagen misslyckas med att förhandla fram en lösning, som det medbestämmandesystem som bäst skyddar arbetstagarnas rättigheter och som redan gäller avseende ett av de fusionerande bolagen, utsträcks till att gälla även det bolag som bildas genom fusionen.

Artiklarna 15 och 16 innehåller de sedvanliga slutbestämmelserna i fråga om direktivets genomförande och ikraftträdande samt dess mottagare.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om gränsöverskridande fusioner av aktiebolag och andra bolag med begränsat ansvar

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTETS OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 44.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹³,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁴,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹⁵,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

- (1) Eftersom bolag från olika medlemsstater önskar samarbeta och gå samman och det uppstår såväl juridiska som administrativa problem vid genomförandet av gränsöverskridande fusioner mellan bolag i gemenskapen, krävs det för att säkerställa den inre marknadens fullbordande och funktion gemenskapsbestämmelser i syfte att underlätta genomförandet av gränsöverskridande fusioner mellan de olika slags bolag med begränsat ansvar som omfattas av lagstiftningen i de olika medlemsstaterna.
- (2) Med tanke på att de ovannämnda målen inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna eftersom avsikten är att fastställa regler som innehåller gemensamma inslag som skall tillämpas över gränserna och som på grund av den planerade åtgärdens omfattning och verkningar därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den artikeln, går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen.
- (3) För att underlätta förfarandet vid gränsöverskridande fusioner, är det lämpligt att slå fast att om inget annat föreskrivs i detta direktiv så fortsätter varje fusionerande bolag, samt varje berörd tredje man, att omfattas av bestämmelserna i den nationella

---

¹³ EGT C [...], [...], s. [...].

¹⁴ EGT C [...], [...], s. [...].

¹⁵ EGT C [...], [...], s. [...].

lagstiftning som bolaget omfattas av och som tillämpas vid fusioner mellan andra bolag som omfattas av samma lagstiftning.

- (4) Den gemensamma planen för en gränsöverskridande fusion bör sammanställas på samma sätt för varje berört bolag i de olika medlemsstaterna. Det är därför lämpligt att ange vad den gemensamma planen minst måste innehålla, samtidigt som de berörda bolagen kan komma överens om att planen skall innehålla fler uppgifter.
- (5) För att skydda både delägarnas och tredje mans intressen, bör för varje fusionerande bolag såväl fusionsplanen som genomförandet av fusionen offentliggöras i lämpliga offentliga register.
- (6) I alla medlemsstaters lagstiftningar föreskrivs att en eller flera sakkunniga skall utarbeta ett yttrande om fusionsplanen för varje bolag som deltar i inhemska fusioner. För att begränsa kostnaderna för yttrandena vid en gränsöverskridande fusion, är det lämpligt att fastställa möjligheten att utarbeta ett gemensamt yttrande riktat till samtliga delägare i de bolag som deltar i den gränsöverskridande fusionen. Den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen bör godkännas av varje bolags bolagsstämma.
- (7) För att underlätta förfarandet vid gränsöverskridande fusioner, bör det fastställas att kontrollen av beslutsprocessens genomförande och lagenlighet i varje fusionerande bolag utförs av respektive bolags nationella myndigheter, medan kontrollen av verkställandet av och lagenligheten i fusionens genomförande utförs av det nybildade bolagets nationella myndigheter. Den nationella myndigheten kan vara en domstol, en notarie eller annan behörig myndighet som utses av den berörda medlemsstaten. Det är dessutom nödvändigt att fastställa enligt vilken nationell lagstiftning det avgörs vid vilken tidpunkt fusionen får verkan, och det är lämpligt att det är den lagstiftning som det nybildade bolaget omfattas av.
- (8) För att skydda delägarnas och tredje mans intressen bör gränsöverskridande fusioners rättsverkningar fastställas och skillnad bör då göras mellan de situationer då det bolag som uppstår genom fusionen är ett övertagande bolag och då det är ett helt nytt bolag. Av rättssäkerhetsskäl är det lämpligt att förbjuda att gränsöverskridande fusioner ogiltigförklaras efter den tidpunkt då fusionen har trätt i kraft.
- (9) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av lagstiftningen om kontroll av företagskoncentrationer, varken på gemenskapsnivå¹⁶ eller på medlemsstatsnivå.
- (10) Arbetstagarnas rätt till medverkan organiseras i enlighet med de bestämmelser i medlemsstaterna som fastställs enligt rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar¹⁷, rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd av arbetstagarnas rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter¹⁸, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för

---

¹⁶ Rådets förordning (EEG) nr 4064/89 av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer (EGT L 395, 30.12.1989, s. 1), rättelse i EGT L 257, 21.9.1990, s. 13, förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1310/97 (EGT L 180, 9.7.1997, s. 1), rättelse i EGT L 40, 13.2.1998, s. 17.

¹⁷ EGT L 225, 12.8.1998, s. 16.

¹⁸ EGT L. 61, 5.3.1977, s. 26.

information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen¹⁹ samt rådets direktiv 94/45/EG av den 22 september 1994²⁰ om inrättandet av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare.

- (11) Om minst ett bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion omfattas av regler för arbetstagarnas medverkan och det nationella rättssystemet i den medlemsstat där det bolag som uppstår genom fusionen har sitt säte inte föreskriver obligatoriskt medbestämmande för detta bolag, så , bör man organisera arbetstagarnas medverkan i det bolag som uppstår genom den gränsöverskridande fusionen samt deras inflytande över besluten om dessa rättigheter m.m.. För detta ändamål är det lämpligt att ta intryck av principerna och förfarandena i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag²¹ och av rådets direktiv 2001/86/EG av den 8 oktober 2001 om komplettering av stadgan för europabolag vad gäller arbetstagarinflytande²².

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I detta direktiv avses med:

- *fusion*: en transaktion varigenom
  - a) ett eller flera bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till ett annat befintligt bolag – det övertagande bolaget – i utbyte mot att deras delägare får ersättning i form av värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet i det andra bolaget samt eventuellt en kontant betalning som inte överstiger 10 % av det nominella värdet eller, om det inte finns något nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av dessa värdepapper (fusion genom absorption), eller
  - b) två eller flera bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till ett bolag som de bildar – det nybildade bolaget – i utbyte mot att deras delägare får ersättning i form av värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet i det nybildade bolaget samt eventuellt en kontant betalning som inte överstiger 10 % av det nominella värdet eller, om det inte finns något nominellt värde, av det bokföringsmässiga parivärdet av dessa värdepapper (fusion genom kombination), eller
  - c) ett bolag upplöses utan likvidation och överför alla sina tillgångar och skulder till det bolag som innehar samtliga värdepapper eller andelar som representerar dess aktiekapital,
- *gränsöverskridande fusion*: en fusion i den mening som avses i första strecksatsen och som gäller aktiebolag eller andra bolag med begränsat ansvar som bildats i

---

¹⁹ EGT L 80, 23.3.2002, s. 29.

²⁰ EGT L 254, 30.9.1994, s. 64, direktivet ändrat genom direktiv 97/74/EG (EGT L 10, 16.1.1998, s. 22).

²¹ EGT L 294, 10.11.2001, s. 1.

²² EGT L 294, 10.11.2001, s. 22.

överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen, om åtminstone två av bolagen lyder under två olika medlemsstaters lagstiftning.

- *aktiebolag och annat bolag med begränsat ansvar*: ett bolag som är en juridisk person och har tillgångar som uteslutande svarar för bolagets skulder och som enligt den nationella lagstiftningen det omfattas av är underställt sådana skyddsåtgärder som fastställs i rådets direktiv 68/151/EEG²³ för att skydda delägarnas och tredje mans intressen.

Artikel 2

Om inte annat anges i detta direktiv, skall varje bolag som deltar i en gränsöverskridande fusion, när det gäller fusionsförfarandet, omfattas av de bestämmelser i den nationella lagstiftning som bolaget lyder under som reglerar fusioner mellan denna bolagsform och andra bolag med begränsat ansvar som omfattas av samma lagstiftning. Dessa bestämmelser gäller bland annat beslutsfattandet i samband med fusionen och skyddet av borgenärerna, obligationsinnehavare och innehavarna av andra värdepapper eller andelar än aktier och till vilka är knutna särskilda rättigheter, samt arbetstagarna avseende andra rättigheter än de som regleras i artikel 14.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna skall föreskriva att lednings- eller förvaltningsorganet i varje fusionerande bolag skall utarbeta en gemensam fusionsplan. Planen skall innehålla följande:
  - a) Uppgift om de fusionerande bolagens form, firma och säte samt om den planerade formen, firman och sätet för det bolag som uppstår genom fusionen.
  - b) Uppgift om utbytesförhållandet för värdepapperen eller de andelar som representerar aktiekapitalet och om eventuell kontantersättning.
  - c) Uppgift om villkoren för tilldelning av värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet i det bolaget som uppstår genom fusionen.
  - d) Uppgift om från vilken tid innehav av värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet ger rätt till del i vinsten samt om eventuella särskilda villkor rörande denna rätt.
  - e) Uppgift om från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt skall behandlas som hörande till det bolaget som uppstår genom fusionen.
  - f) Uppgift om vilka rättigheter som det nybildade bolaget tilldelar delägare med speciella rättigheter och andra innehavare av värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet eller om vilka åtgärder som föreslås beträffande dem.

---

²³ EGT L 65, 14.3.1968, s. 8.

- g) Uppgift om eventuella särskilda förmåner som beviljas de sakkunniga som granskar fusionsplanen samt ledamöterna av förvaltnings-, lednings-, tillsyns- eller kontrollorganen i de fusionerande bolagen.
  - h) Bolagsordningen för det bolag som uppstår efter fusionen.
  - i) Information om enligt vilka förfaranden det i enlighet med artikel 14 fastställts föreskrifter för arbetstagarnas inflytande på fastställandet av deras rätt till medverkan i det nybildade bolaget.
2. Förutom de uppgifter som avses i punkt 1, kan de fusionerande bolagen efter gemensam överenskommelse lägga till ytterligare uppgifter i fusionsplanen.

Artikel 4

Medlemsstaterna skall fastställa att för varje fusionerande bolag skall minst följande uppgifter offentliggöras i den form som fastställs i varje medlemsstats lagstiftning, i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG, senast en månad före dagen för den bolagsstämma som avses i artikel 6:

- a) Form, firma och säte för varje fusionerande bolag samt den planerade formen, firman och sätet för det bolaget som uppstår genom fusionen.
- b) Det register dit handlingarna har lämnats in för vart och ett av de fusionerande bolagen samt deras registreringsnummer i detta register.
- c) En uppgift om hur vart och ett av de fusionerande bolagens borgenärer och i förekommande fall minoritetsägare skall förfara för att utöva sina rättigheter samt den adress där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas.

Artikel 5

- 1. För varje fusionerande bolag skall sakkunniga utarbeta ett yttrande riktat till medlemmarna som skall vara tillgängligt senast en månad före den bolagsstämma som avses i artikel 6.
- 2. Som alternativ till de sakkunniga som granskar planen för varje fusionerande bolags räkning får en eller flera oberoende sakkunniga, utsedda för detta ändamål och på de fusionerande bolagens gemensam begäran av en rättslig eller administrativ myndighet i den medlemsstat av vars lagstiftning något av de fusionerande bolagen eller det blivande nybildade bolaget omfattas, granska fusionsplanen och upprätta ett gemensamt skriftligt yttrande avsett för samtliga aktieägare. Dessa sakkunniga kan vara, i enlighet med lagstiftningen i medlemsstaterna, fysiska eller juridiska personer eller bolag.

De sakkunniga skall ha rätt att av vart och ett av de fusionerande bolagen begära de upplysningar som de anser vara nödvändiga för att de skall kunna fullgöra sin uppgift.

Artikel 6

1. Efter att ha tagit del av det yttrande som avses i artikel 5, skall bolagsstämman i vart och ett av de fusionerande bolagen godkänna fusionsplanen.
2. Bolagsstämman i varje fusionerande bolag får förbehålla sig rätten att ställa som villkor för den gränsöverskridande fusionens genomförande att den uttryckligen bekräftar de riktlinjer som beslutats för arbetstagarinflytandet i det bolag som uppstår genom fusionen.

Artikel 7

1. Varje medlemsstat skall utse de myndigheter som är behöriga att kontrollera fusionens lagenlighet för den del av förfarandet som gäller varje fusionerande bolag som lyder under den statens lagar.
2. I de berörda medlemsstaterna skall de behöriga myndigheterna för varje fusionerande bolag som lyder under landets lagar utfärda ett intyg som slutgiltigt styrker att vad som krävs i fråga om handlingar och formaliteter före fusionen har fullgjorts.

Artikel 8

Varje medlemsstat skall utse de myndigheter som är behöriga att kontrollera fusionens lagenlighet för den del av förfarandet som gäller genomförandet av fusionen och i förekommande fall bildandet av ett nytt bolag till följd av fusionen när detta bolag lyder under den statens lagar. Myndigheterna skall i synnerhet kontrollera att de fusionerande bolagen har godkänt den gemensamma planen för den gränsöverskridande fusionen på samma villkor och att förfarandena för arbetstagarnas medverkan har beslutats i enlighet med artikel 14.

Varje fusionerande bolag skall därför överlämna det intyg som avses i artikel 7.2 till myndigheterna inom sex månader från intygets utfärdande samt en kopia av den gemensamma plan för den gränsöverskridande fusionen som godkänts av den bolagsstämma som avses i artikel 6.

Artikel 9

Den tidpunkt då den gränsöverskridande fusionen får verkan skall bestämmas i enlighet med en medlemsstats lagstiftning som det bolag som uppstår genom fusionen omfattas av. Denna tidpunkt skall infalla efter det att de kontroller som avses i artikel 8 har genomförts.

Artikel 10

Lagstiftningen i varje medlemsstat som de fusionerande bolagen omfattades av skall avgöra för respektive stats territorium hur den gränsöverskridande fusionens genomförande skall offentliggöras i de offentliga register dit varje bolag är skyldigt att lämna in sina handlingar.

Artikel 11

1. Då fusionen genomförs enligt artikel 1 första strecksatsen punkt a skall följande rättsverkningar inträda vid den tidpunkt som avses i artikel 9:
  - a) Varje överlåtande bolags samtliga tillgångar och skulder överförs till det övertagande bolaget.
  - b) Delägarna i det överlåtande bolaget blir delägare i det övertagande bolaget.
  - c) Det överlåtande bolaget upphör att existera.
2. Då fusionen genomförs enligt artikel 1 första strecksatsen punkt b skall följande rättsverkningar inträda vid den tidpunkt som avses i artikel 9:
  - a) Varje överlåtande bolags samtliga tillgångar och skulder överförs till det nya bolaget.
  - b) Delägarna i de fusionerande bolagen blir delägare i det nybildade bolaget.
  - c) De fusionerande bolagen upphör att existera.
3. Om lagen i medlemsstaterna vid fusion mellan bolag som omfattas av detta direktiv kräver att särskilda formaliteter uppfylls för att de fusionerande bolagens överföring av vissa tillgångar, rättigheter och skyldigheter skall få rättsverkan gentemot tredje man, skall dessa formaliteter fullgöras av det bolags som uppstår genom fusionen.

Artikel 12

En gränsöverskridande fusion som trätt i kraft i enlighet med artikel 9 kan inte ogiltigförklaras.

Artikel 13

1. När en gränsöverskridande fusion genom absorption genomförs av ett bolag som innehar samtliga värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet och som berättigar till rösträtt vid ett överlåtande bolags bolagsstämma, skall bestämmelserna i artikel 3.1 b och c, artikel 5 och artikel 11.1 b inte tillämpas.
2. När en fusion genom absorption genomförs av ett bolag som inte innehar samtliga men 90 % eller mer av de värdepapper eller andelar som representerar aktiekapitalet och som berättigar till rösträtt vid ett annat bolags bolagsstämma, skall redogörelser från lednings- eller förvaltningsorganet, yttranden från en eller flera oberoende sakkunniga samt de handlingar som behövs för kontrollen endast krävas i den mån detta föreskrivs i den nationella lag som det övertagande bolaget omfattas eller i den nationella lag som det överlåtande bolaget omfattas av.

Artikel 14

Om minst ett av de bolag som deltar i fusionen omfattas av regler för arbetstagarnas medverkan och om den nationella lagstiftning som tillämpas på det bolag som uppstår genom

fusionen inte innehåller regler om obligatoriskt medbestämmande, så skall arbetstagarnas medverkan i det nybildade bolaget, samt deras inflytande över fastställandet av dessa rättigheter, organiseras av medlemsstaterna enligt de principer och de föreskrifter som anges i artikel 12.2, 12.3 och 12.4 i förordning (EG) nr 2157/2001 och följande bestämmelser i direktiv 2001/86/EG:

- a) Artikel 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 första stycket första och andra strecksatsen, 3.5, 3.6 första och andra stycket samt 3.7.
- b) Artikel 4.1, 4.2 g samt 4.3.
- c) Artikel 5.
- d) Artikel 6.
- e) Artikel 7.1, 7.2 första stycket punkt b och andra stycket samt 7.3.
- f) Artiklarna 8–12.
- g) Del 3 i bilagan.

Artikel 15

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom 18 månader från dess offentliggörande. Medlemsstaterna skall vidare genast underrätta kommissionen om detta och bifoga texterna till bestämmelserna samt en jämförelsetabell över de nationella bestämmelserna och detta direktiv.

När den medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 16

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den [...]

På Europaparlamentets vägnar
Talman

På rådets vägnar
Ordförande

FÖRSLAGETS KONSEKVENSER FÖR FÖRETAG, SÄRSKILT SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

BETECKNING PÅ FÖRSLAGET:

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gränsöverskridande fusioner av aktiebolag och andra bolag med begränsat ansvar

DOKUMENTETS REFERENSNUMMER:

KOM(2003) 703

FÖRSLAGET

1. Varför behövs det, med tanke på subsidiaritetsprincipen, gemenskapslagstiftning på detta område, och vilka är huvudmålen?

I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i artikel 3 B i fördraget, kan målet för den planerade åtgärden, dvs. att möjliggöra fusioner mellan bolag med säte i olika medlemsstater, inte uppnås i tillräcklig utsträckning av medlemsstaterna om de agerar var för sig. En medlemsstat kan inte organisera hela operationen, då den når utanför landets gränser. Detta mål kan alltså enbart uppnås genom en åtgärd på gemenskapsnivå. Direktivet går inte utanför vad som är nödvändigt för att uppnå målen.

KONSEKVENSER FÖR FÖRETAGEN

2. Vilka påverkas av förslaget?

Direktivets tillämpningsområde omfattar alla bolag med begränsat ansvar. Förutom aktiebolag, rör det sig om andra nationella former av bolag med begränsat ansvar som är underställda skyddsåtgärderna i enlighet med direktiv 68/151/EEG. Förslaget skall följaktligen främst underlätta för de små och medelstora företagen såsom de definieras i kommissionens rekommendation av den 3 april 1996²⁴. På grund av deras storlek och ett aktiekapital som är mindre än storföretagens är de små och medelstora företagen sällan aktiebolag utan snarare bolag med begränsat ansvar. Ändå utgör de små och medelstora företagen nästan nio företag av tio och de sysselsätter nära tre arbetstagare av tio och står för en femtedel av förädlingsvärdet i Europeiska unionen. Att undanröja de lagstiftningsmässiga hindren för gränsöverskridande företagssammanslagningar kommer att bidra till att internationalisera dessa företags verksamhet, vilket kommissionen förespråkar i sitt tredje fleråriga program för små och medelstora företag inom Europeiska unionen (1997–2000)²⁵. Det görs ingen skillnad mellan olika näringsgrenar, företagens storlek eller deras geografiska hemvist.

---

²⁴ Jfr kommissionens rekommendation (KOM(1996)261 slutlig) av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag, EGT L 107, 30.10.1996, s. 4.

²⁵ Att till fullo utnyttja de europeiska små och medelstora företagens möjligheter till sysselsättning, tillväxt och konkurrenskraft. Förslag till rådets beslut, antaget av kommissionen den 20 mars 1996, KOM(1996) 98 slutlig, EGT C 156, 31.5.1996, s. 5.

3. Vilka åtgärder måste företagen vidta för att följa förslaget?

De bolag som vill gå samman måste framför allt utarbeta en plan för den gränsöverskridande fusionen och offentliggöra denna i tillräcklig utsträckning i varje berörd medlemsstat. Varje fusionerande bolags bolagsstämman måste godkänna fusionsplanen. Förfarandets lagenlighet skall intygas av behöriga myndigheter. Förslaget innehåller åtgärder för att skydda borgenärernas och värdepappersinnehavarnas rättigheter. Genomförandet av den gränsöverskridande fusionen måste även offentliggöras i tillräcklig grad. Precis som för europabolaget är det tillåtet att de sakkunniga utarbetar ett enda yttrande, varigenom kostnaderna kan reduceras. De flesta av de föreslagna åtgärderna ingår redan i medlemsstaternas lagar om nationella fusioner mellan bolag med begränsat ansvar och i genomförandeåtgärderna till direktiv 78/855/EEG i fråga om nationella fusioner mellan bolag med begränsat ansvar. Ansvaret för tillämpningen av direktivet faller i huvudsak på medlemsstaterna.

4. Vilka ekonomiska verkningar förväntas förslaget få:

Genom förslagets huvudbestämmelser bör det gå att betydligt reducera de rättsliga och ekonomiska hinder som de bolag som vill genomföra en gränsöverskridande fusion konfronteras med i dag och som är mycket komplicerade och kostsamma. Dessa fördelar gäller samtliga bolag med begränsat ansvar i hela Europeiska unionen och bör därför leda till positiva effekter på sysselsättningen och företagens konkurrenskraft.

5. Innehåller förslaget åtgärder för att ta hänsyn till de små och medelstora företagens särskilda situation (inskränkningar eller skillnader i kraven, el. dyl.)?

Förslaget är huvudsakligen anpassat till de små och medelstora företagen, som utgör nio av tio företag, men övriga företag bör även kunna dra nytta av förslaget på samma villkor.

RÅDFRÅGANDE

6. Detta förslag är ett ändamålsenligt svar på de önskemål som företagen framför sedan många år tillbaka, i synnerhet sedan det ursprungliga förslaget från 1984 blockerades. Önskemålen har upprepats regelbundet, bland annat av Unice. Gruppen med medlemsstaternas experter på hög nivå för bolagsrätt genomförde ett brett samråd där det inkom många svar och ställningstaganden, som bland annat stödde detta förslag. Dessutom var kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 21 maj 2003 om modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning föremål för ett omfattande samråd. Av denna anledning är det inte nödvändigt att genomföra ett nytt samråd specifikt om detta slutliga förslag, i synnerhet inte som detta betydligt skulle försena förfarandet för att anta det.